KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2022/2115

2022 m. liepos 13 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1503 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatoma sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių apskaičiavimo metodika

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937 ([1]), ypač į jo 20 straipsnio 3 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

(1) būtina sudaryti sąlygas investuotojams priimti pagrįstus investicinius sprendimus. Kadangi viename sutelktinio finansavimo projekte gali būti siūloma daugiau nei viena paskola, nustatant sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų projektų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių apskaičiavimo metodiką, būtina nustatyti kiekvienos atskiros paskolos įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių, susijusių su konkrečiu sutelktinio finansavimo platformoje siūlomu sutelktinio finansavimo projektu, apskaičiavimo taisykles. Apibrėžus įsipareigojimų neįvykdymą išsamiau, t. y. paskolos lygmeniu, galima nustatyti atvejus, kai projekto savininkas greičiausiai neįvykdys su viena paskola, bet ne su kitomis, susijusių kreditinių įsipareigojimų. Todėl, apskaičiuodami sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų projektų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai neturėtų automatiškai laikyti, kad skirtingų pagal tą patį projektą suteiktų paskolų įsipareigojimai bus neįvykdyti tuo pačiu metu. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų įvertinti, ar kai kurie įsipareigojimų neįvykdymo požymiai yra susiję su konkrečia paskola, ar su visu sutelktinio finansavimo projektu. Visų pirma, jeigu neįvykdomi didelės dalies su sutelktinio finansavimo projektu susijusių paskolų įsipareigojimai, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai gali manyti, kad mažai tikėtina, jog kitos to sutelktinio finansavimo projekto paskolos bus visiškai apmokėtos nesiimant veiksmų, be kita ko, realizuojant užtikrinimo priemones, ir laiko, kad tų paskolų įsipareigojimai taip pat bus neįvykdyti;

(2) būtina vengti reglamentavimo arbitražo ir sudaryti sąlygas investuotojams palyginti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų, teikiančių sutelktinio finansavimo paslaugas, kurias sudaro tarpininkavimas teikiant paskolas, veiklos rezultatus ir visų pirma sutelktinio finansavimo platformose siūlomų projektų kokybę. Todėl tikslinga nurodyti elementus, kuriais remdamiesi tokie sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų laikyti, kad su jų sutelktinio finansavimo platformoje siūloma paskola susiję įsipareigojimai buvo neįvykdyti. Todėl tie sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų būti numatę veiksmingus procesus, kuriuos taikydami jie galėtų gauti būtiną informaciją ir nepagrįstai nedelsdami nustatyti jų sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų paskolų įsipareigojimų neįvykdymo atvejus;

(3) Reglamento (ES) 2020/1503 20 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, teikiantys sutelktinio finansavimo paslaugas, kurias sudaro tarpininkavimas teikiant paskolas, kasmet atskleistų bent per 36 pastaruosius mėnesius jų sutelktinio finansavimo platformoje siūlytų sutelktinio finansavimo projektų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius ir per keturis mėnesius nuo kiekvienų finansinių metų pabaigos paskelbtų rezultatų suvestinę, kurioje nurodytų tikėtiną ir faktinį visų paskolų, kurias teikiant jie tarpininkavo, įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius. Siekiant užtikrinti, kad investuotojai ir potencialūs investuotojai turėtų prieigą prie panašių laikotarpių informacijos apie rizikos ir grąžos parametrus, susijusius su sutelktinio finansavimo platformoje siūlomomis paskolomis, būtina užtikrinti suderinamumą su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ([2]) 180 straipsnio 1 dalies a punktu ir apskaičiuojant įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius remtis vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodikliais. Vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodikliai – tai dalis

([1]) OL L 347, 2020 10 20, p. 1.

([2]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

paskolų, kurių statusas vienų metų stebėjimo laikotarpiu bent kartą tampa nebe įsipareigojimo įvykdymo, o įsipareigojimų neįvykdymo. Taigi pagal tikėtiną įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį turėtų būti galima numatyti paskolų, kurių įsipareigojimai vykdomi, bet, tikėtina, bus neįvykdyti vienų metų stebėjimo laikotarpiu, dalį. Todėl, siekiant tokį tikėtiną įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį pagrįsti faktiniu įsipareigojimų neįvykdymo rodikliu, faktinio įsipareigojimų neįvykdymo rodiklio apskaičiavimas turėtų būti taikomas tik paskoloms, kurių statusas vienų metų stebėjimo laikotarpio pradžioje yra įsipareigojimų įvykdymo. Siekiant užtikrinti palyginamą ir teisingą įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių vaizdavimą, apskaičiuojant metinius įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius (paskolomis grindžiamas skaičiavimas) neturėtų būti taikoma jokių korekcinių koeficientų sistema. Todėl paskolų pinigų suma neturėtų būti naudojama įsipareigojimų neįvykdymo rodikliams apskaičiuoti, kad atliekant tokį skaičiavimą kai kurioms paskoloms nebūtų teikiama daugiau svorio. Šališkumo dėl trumpalaikių paskolų atveju sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, teikiantys sutelktinio finansavimo paslaugas, kurias sudaro tarpininkavimas teikiant paskolas, įsipareigojimų neįvykdymo rodiklio apskaičiavimą turėtų patikslinti. Siekiant užtikrinti teisingą įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių pateikimą investuotojams, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, teikiantys sutelktinio finansavimo paslaugas, kurias sudaro tarpininkavimas teikiant paskolas, neturėtų manipuliuoti įsipareigojimų neįvykdymo rodikliais, skelbiamais pagal Reglamento (ES) 2020/1503 20 straipsnio 2 dalį, arba klaidingai juos pateikti;

(4) apskaičiuojant sutelktinio finansavimo projektų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius gali atsirasti klaidų dėl nenuoseklių, netikslių, neišsamių arba pasenusių duomenų. Todėl, siekiant užtikrinti duomenų patikimumą ir aukštą kokybę, su duomenų rinkimu ir saugojimu susijusios procedūros turėtų būti patikimos ir tinkamai dokumentuotos;

(5) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų vidaus metodas faktiniams ir tikėtiniems įsipareigojimų neįvykdymo rodikliams apskaičiuoti turėtų būti grindžiamas informacija apie paskolų, kurias teikiant tarpininkavo tie sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, rezultatus ir rizikos kategorijomis, nustatytomis Reglamento (ES) 2020/1503 19 straipsnio 7 dalies d punkte nurodytoje rizikos valdymo sistemoje;

(6) šis reglamentas grindžiamas techninių reguliavimo standartų projektais, kuriuos Komisijai pateikė Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (toliau – ESMA), glaudžiai bendradarbiaudama su Europos bankininkystės institucija;

(7) ESMA surengė atviras viešas konsultacijas dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais grindžiamas šis reglamentas, išanalizavo galimas su jais susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ([3]) 37 straipsnį įsteigta Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė pateiktų savo rekomendaciją;

(8) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ([4]) 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis 2022 m. birželio 1 d. pateikė nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų paskolų įsipareigojimų neįvykdymas

1. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, teikiantys sutelktinio finansavimo paslaugas, kurias sudaro tarpininkavimas teikiant paskolas, konkrečios jų sutelktinio finansavimo platformoje siūlomos paskolos įsipareigojimų neįvykdymu laiko atvejus, kai įvyko vienas arba abu šie įvykiai:

([3]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

([4]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

a) sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas mano, kad projekto savininkas greičiausiai nesumokės visos sumos arba kitaip neįvykdys savo kreditinių įsipareigojimų, susijusių su atitinkama paskola, nesiimant tam tikrų veiksmų, kaip antai užtikrinimo priemonių realizavimo;

b) projekto savininkas daugiau kaip 90 dienų vėluoja įvykdyti bet kokį su atitinkama paskola susijusį reikšmingą kreditinį įsipareigojimą.

2. Taikant 1 dalies a punktą, nesugebėjimo įvykdyti finansinius įsipareigojimus tikimybės požymiais laikomi šie elementai:

a) įvyko būtinas su paskola susijusio kreditinio įsipareigojimo restruktūrizavimas, kai buvo tikėtina, kad finansinis įsipareigojimas sumažės dėl reikšmingo pagrindinės sumos grąžinimo įmokų, palūkanų arba (kai tinka) susijusių mokesčių panaikinimo ar atidėjimo;

b) projekto savininkas prašė suteikti arba jam buvo suteiktas bankrutuojančio asmens statusas ar panaši apsauga, kad jis galėtų išvengti su atitinkama paskola susijusio kreditinio įsipareigojimo grąžinimo investuotojams arba jį atidėti.

Taikant a punktą, laikoma, kad būtinas restruktūrizavimas įvyko, kai projekto savininkui, kuris iškilo arba netrukus iškils sunkumų vykdant savo finansinius įsipareigojimus, buvo suteikta lengvatų.

3. Taikant 1 dalies b punktą, jeigu kredito sutartyje projekto savininkui aiškiai leidžiama pakeisti mokėjimo grafiką arba tam tikromis sąlygomis sustabdyti arba atidėti mokėjimus ir jeigu projekto savininkas veikia pagal toje kredito sutartyje suteiktas teises, pakeisti, sustabdyti arba atidėti mokėjimai nelaikomi pradelstais, tačiau pradelstų dienų skaičiavimas grindžiamas nauju mokėjimo grafiku, kai jis bus patikslintas. Nepaisant to, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai išanalizuoja tokių mokėjimo grafiko pakeitimų arba mokėjimų sustabdymo ar atidėjimo priežastis ir įvertina nesugebėjimo įvykdyti finansinius įsipareigojimus tikimybės galimybę, kaip nurodyta 1 dalies a punkte.

4. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai atskleidžia reikšmingumo ribą, naudotą taikant 1 dalies b punktą.

5. Paskolos įsipareigojimų neįvykdymo atveju sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai nedelsdami informuoja investuotojus.

2 straipsnis

Sutelktinio finansavimo platformoje siūlomų paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklio apskaičiavimo metodika

1. Siekdami atskleisti informaciją, nurodytą Reglamento (ES) 2020/1503 20 straipsnio 1 dalies a punkte, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, naudodami nesutampančius 12 mėnesių stebėjimo intervalus, apskaičiuoja aritmetinį visą ankstesnį stebėjimo laikotarpį stebėtą vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių vidurkį.

2. Apskaičiuodami 1 dalyje nurodytą vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai užtikrina visas šias sąlygas:

a) vardiklį sudarytų 12 mėnesių stebėjimo intervalo pradžioje stebėtų paskolų, kurių įsipareigojimai vykdomi, skaičius;

b) skaitiklis apimtų visas į vardiklį įtrauktas paskolas, su kuriomis 12 mėnesių stebėjimo intervale buvo susijęs bent vienas įsipareigojimų neįvykdymo atvejis.

3. Taikant 2 dalį, paskolos, kurių mokėjimas 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu pagal mokėjimo grafiką nenumatytas, į duomenų rinkinį, naudojamą to laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo rodikliui apskaičiuoti, nėra įtraukiamos.

4. Taikant 1 dalį ir neatsižvelgiant į tai, ar sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas naudoja išorinius, vidinius ar bendrų duomenų šaltinius arba visų šių trijų šaltinių derinį, naudojamo ankstesnių laikotarpių duomenų stebėjimo trukmė bent vienam šaltiniui turi būti ne mažiau kaip 36 mėnesiai. Jeigu turimas stebėjimo laikotarpis kuriam nors šaltiniui yra ilgesnis, naudojamas tas ilgesnis laikotarpis. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, veikiantis trumpiau nei 36 mėnesius, naudoja savo veiklos laikotarpio duomenis.

5. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai atskleidžia vardiklį ir skaitiklį, kurie buvo naudojami skaičiuojant vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį pagal 2 dalį laikotarpiu, nustatytu pagal 4 dalį.

3 straipsnis

Faktinio paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklio pagal rizikos kategorijas apskaičiavimo metodika

1. Skelbdami faktinius visų paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius pagal Reglamento (ES) 2020/1503 20 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, naudodami nesutampančius 12 mėnesių stebėjimo intervalus, apskaičiuoja aritmetinius visą ankstesnį stebėjimo laikotarpį stebėtus vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių vidurkius pagal rizikos kategorijas.

2. Apskaičiuodami vienų metų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį pagal rizikos kategorijas sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai užtikrina, kad būtų laikomasi visų šių sąlygų:

a) vardiklį sudarytų rizikos kategorijos, kurios įsipareigojimų neįvykdymo rodiklis skaičiuojamas, 12 mėnesių stebėjimo laikotarpio pradžioje stebėtų paskolų, kurių įsipareigojimai vykdomi, skaičius;

b) skaitiklis apimtų visas į vardiklį įtrauktas paskolas, su kuriomis 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu buvo susijęs bent vienas įsipareigojimų neįvykdymo atvejis.

3. Taikant 2 dalį, paskolos, kurių mokėjimas 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu pagal mokėjimo grafiką nenumatytas, į duomenų rinkinį, naudojamą to laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo rodikliui apskaičiuoti, nėra įtraukiamos.

4. Taikant 1 dalį ir neatsižvelgiant į tai, ar sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas naudoja išorinius, vidinius ar bendrų duomenų šaltinius arba visų šių trijų šaltinių derinį, bent vieno šaltinio naudojamo ankstesnių laikotarpių duomenų stebėjimo trukmė bent vienam šaltiniui turi būti ne mažiau kaip 36 mėnesiai. Jeigu turimas stebėjimo laikotarpis kuriam nors šaltiniui yra ilgesnis, naudojamas tas ilgesnis laikotarpis. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, veikiantis trumpiau nei 36 mėnesius, naudoja savo veiklos laikotarpio duomenis.

5. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai atskleidžia vardiklį ir skaitiklį, kurie buvo naudojami skaičiuojant faktinį visų paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį pagal rizikos kategorijas pagal 2 dalį laikotarpiu, nustatytu pagal 4 dalį.

4 straipsnis

Tikėtino paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklio pagal rizikos kategorijas apskaičiavimo metodika

1. Skelbdami tikėtinus visų paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklius pagal Reglamento (ES) 2020/1503 20 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai savo tikėtinų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių pagal rizikos kategorijas įverčius grindžia faktiniais paskolų įsipareigojimų neįvykdymo rodikliais pagal rizikos kategorijas, apskaičiuojamais pagal 3 straipsnį.

2. Taikant 1 dalį ir neatsižvelgiant į tai, ar tikėtino įsipareigojimų neįvykdymo rodiklio įverčiams nustatyti sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas naudoja išorinius, vidinius ar bendrų duomenų šaltinius arba visų šių trijų šaltinių derinį, naudojamo ankstesnių laikotarpių duomenų stebėjimo trukmė bent vienam šaltiniui turi būti ne mažiau kaip 36 mėnesiai. Jeigu turimas stebėjimo laikotarpis kuriam nors šaltiniui yra ilgesnis, naudojamas tas ilgesnis laikotarpis. Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjas, veikiantis trumpiau nei 36 mėnesius, naudoja savo veiklos laikotarpio duomenis.

5 straipsnis

Priskyrimas prie rizikos kategorijų

Pagal 3 ir 4 straipsnius sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai individualias paskolas priskiria atitinkamai rizikos kategorijai, nustatytai rizikos valdymo sistemoje, remdamiesi patikimais ir aiškiai apibrėžtais kriterijais ir atsižvelgdami į visus svarbius veiksnius, kurie gali turėti neigiamą poveikį paskolų rezultatams.

6 straipsnis

Duomenų tikslumas

Sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai užtikrina duomenų, naudojamų įsipareigojimų neįvykdymo rodikliams apskaičiuoti pagal šį reglamentą, nuoseklumą ir tinkamumą.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. liepos 13 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN